

Ruoka- tai talousvesiperäisestä epidemiaepäilystä / laitoksen vatsatautiepideemiasta ilmoittaminen

Ruokamyrkytyksellä tarkoitetaan ruoan tai talousveden nauttimisen välityksellä saatua tarttuvaa tautia tai äkillistä myrkytystä. Ruokamyrkytyksen aiheuttajat ovat useimmiten bakteereita tai viiruksia. Lisäksi voivat loiset ja alkueläimet, luonnon toksiinit, myrkylliset kasvit, eläimet tai sienet, kemialliset aineet tai jokin muu tautia aiheuttava partikkeli aiheuttaa ruokamyrkytyksen.

Ruoka- tai vesivälitteisellä epidemialla tarkoitetaan tapausta, jossa vähintään kaksi henkilöä on saanut samanlaatuisten sairauksien syötyään samaa ruokaa tai juotuaan samaa talousvettä ja jossa kyseinen ruoka tai vesi on sairauksien lähteenä. Usein epidemia ilmenee laajempaan joukkosairastumisena. Alueellisessa epidemiassa saastunut elintarvike aiheuttaa sairastumisia laajemmalla alueella tai eri paikkakunnilla. Jos kaikki sairastuneet kuuluvat samaan ruokatalouteen, kutsutaan ruokamyrkytystä perhe-epidemiaksi.

Ruoka- tai vesiperäisessä myrkytyspäilyssä on jo yhdestäkin tapauksesta ilmoitettava kunnan ruoka myrkytys-epidemioiden selvitystyöryhmälle. Selvitystyöryhmä tutkii epäilyn. Tavoitteena epidemian selvityksessä on epidemian leviämisen ja uusiutumisen estäminen. Tärkeää selvitystyössä on epidemian mahdollisimman varhainen tunnistaminen ja yhteistyön käynnistäminen eri tahojen kesken heti alusta lähtien.

Ruoka- tai vesivälitteisen epidemian erottaminen tavanomaisesta liikkeellä olevasta vatsatautiepideemiasta ei ole helppoa. Siksi ohjeistamme elintarvikealan toimijoita (koulut, päiväkodit, henkilöstöravintolat jne.) ja laitoksia ilmoittamaan kaikista kohteen asiakkailla esiintyvistä vatsatautiepidemioista kunnan ruokamyrkytys-epidemioiden selvitystyöryhmälle.

Vatsatautiepäilyn ilmaantuessa älä hävitä mitään elintarvikkeita vaan ota ne talteen, koska niitä otetaan näytteeksi selvittäessä, onko kyseessä ruokamyrkytys. Talteen otetut elintarvikkeet säilytetään kylmiössä, jääkaapissa tai pakastimessa.

Ruoka- tai talousvesiperäisessä myrkytyspäilyssä ja laitosten vatsatautiepidemioissa ota heti yhteyttä johonkin seuraavista tahoista:

Kaavilla, Tuusniemellä ja Rautavaaralla

terveystarkastaja Ritva Savolainen puh. 044 740 1424
terveystarkastaja Antti Hartikainen puh. 044 740 1434

Lapinlahdella

terveystarkastaja Sirpa Hakkarainen puh. 044 740 1458
terveystarkastaja Ritva Savolainen puh. 044 740 1424

Siilinjärvellä

terveystarkastaja Ritva Savolainen puh. 044 740 1424
terveystarkastaja Sirpa Hakkarainen puh. 044 740 1458
terveystarkastaja Antti Hartikainen puh. 044 740 1434
ympäristöterveysjohtaja puh. 044 740 1435
vastaava eläinlääkäri puh. 044 740 1423

Kuntasi terveystakeskuksen päivystykseen tai tartuntatautihoitajaan

Ruokamyrkytyksistä on lisätietoja Elinturvallisuusvirasto Eviran sivuilla

www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/hygieniaosaaminen/tietopaketti/ruokamyrkytykset ja

talousvesiepidemioista Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sivuilla

www.ktl.fi/portal/suomi/tietoa_terveydesta/elinymparisto/vesi/vesiepidemiat